

**NACZELNY DYREKTOR
ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH**
Wojciech Woźniak

DA.084.3.2017

NACZELNA DYREKCJA ARCHIWÓW
PAŃSTWOWYCH
KANCELARIA
PRZYJĘTO DO WYSŁANIA

2018 -05- 18

Numer z kontroli; przesyłek wychodzących: 19887-05/2018
Parafa wprowadzającego dane.....

Warszawa, dnia 18 maja 2018 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres kontrolowanego archiwum	Archiwum Państwowe w Olsztynie ul. Partyzantów 18, 10-521 Olsztyn
Podstawa prawna kontroli	Art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2018 r. poz. 217, z późn. zm.)
Kontrolujący	– starszy specjalista w Departamencie Archiwistyki, upoważnienie Nr 71/2017 z dnia 1 grudnia 2017 r. wydane przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, – starszy specjalista w Departamencie Archiwistyki, upoważnienie Nr 72/2017 z dnia 1 grudnia 2017 r. wydane przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.
Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli	11-13 grudnia 2017 roku
Zakres i przedmiot kontroli	Ewidencja i opracowywanie materiałów archiwalnych w okresie 01.01.2014–30.06.2017

Ocena działalności jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą, w tym stwierdzone nieprawidłowości

Archiwum Państwowe w Olsztynie w kontrolowanym okresie prowadziło ewidencję przechowywanego zasobu archiwalnego zgodnie z obowiązującym zarządzeniem Nr 11 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 4

listopada 2013 r. w sprawie ewidencji zasobu archiwalnego w archiwach państwowych (z późn. zm.), aczkolwiek z pewnymi uchybieniami. W Centrali oraz w Oddziale w Nidzicy, zlikwidowanym z dniem 22 maja 2017 r., za ewidencję odpowiadała jedna osoba. Środki ewidencyjne zasobu Oddziału w Nidzicy sporządzała na podstawie danych otrzymywanych z oddziału.

W dokumentacji archiwum oraz w środkach ewidencyjnych zaznaczano istnienie 518 j.a. (5,18 m.b.) braków, stwierdzonych w czasie skontrów. Braki te zostały w sposób nieuprawniony odjęte od rozmiarów poszczególnych zespołów, jednak były wykazywane w rozmiarze całego zasobu.

W dokumentacji nie było zgodności co do stanu ewidencji. Wedle sprawozdań rocznych cały zasób był zewidencjonowany, jednak w ramach sprawy znak III.5310.2.2017 ustalono, że w połowie 2017 r. ewidencji szczegółowej nie posiadała część materiałów w czterech zespołach archiwalnych: Uniwersytet Albrechta w Królewcu (kod 42/1646/0), Archiwum rodziny Schwerin (kod 42/381/0), Starostwo Powiatowe w Ostródzie (kod 42/20/0) i Zbiór szczątków zespołów akt wojskowych z obszaru Prus Wschodnich (kod 42/1556/0). W sumie ewidencji szczegółowej nie posiadało 7 m.b. – 355 j.a. Prace nad uzupełnieniem ewidencji planowane były na 2018 i 2020 rok.

Zmiany wprowadzane były do środków ewidencyjnych na bieżąco, dane dotyczące zasobu Oddziału w Nidzicy – po otrzymaniu danych z oddziału. Księgi nabytków, ubytków i przesunięć międzyzespołowych również były sporządzane zgodnie z terminami wyznaczonymi w przepisach. Sporadycznie występowało niewłaściwe określanie formy ubytków i brak rozmiaru nabytków. Do księgi ubytków wpisane też zostały dane dotyczące materiałów archiwalnych przeznaczonych do przekazania do archiwów państwowych w Warszawie, Elblągu, Toruniu, Suwałkach, Bydgoszczy, Koszalinie i Płocku, lecz nadal pozostających w Archiwum Państwowym Olsztynie. Działanie takie było niezgodne z przepisami Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w sprawie ewidencji zasobu archiwalnego.

W latach 2014-2016 nie były sporządzane wydruki spisów zespołów Centrali i Oddziału w Nidzicy za lata 2013-2015. Za rok 2016 spisy zespołów wydrukowano w dniu 28.03.2017 r. Systematycznie były natomiast sporządzane lub aktualizowane w Centrali spisy aktualnych skarbowych środków ewidencyjnych do zespołów (zbiorów) archiwum. Dla Oddziału w Nidzicy sporządzono w kontrolowanym okresie jedynie jeden spis – w 2014 roku.

Zbiór skarbowych środków ewidencyjnych prowadzony był poprawnie. Znajdowały się w nim także nadmiarowe egzemplarze środków ewidencyjnych, które powinny być przechowywane w teczkach zespołów, co zostało wspomniane w części I. 5 Protokołu kontroli. Teczki zespołów były prowadzone poprawnie i na bieżąco aktualizowane, jednak ich opisy nie zawsze były kompletne i poprawne.

Dane zawarte w różnych środkach ewidencyjnych w sporadycznych przypadkach były niespójne, co było niezgodne z przepisem § 3 ust. 1. i 2 zarządzenia Nr 11/2013. Za istotną niezgodność należy uznać status i rozmiar materiałów archiwalnych wchodzących w Centrali w skład zespołów: Akta Sejmu Księstwa Pruskiego (nr 2), Wydział Prowincjonalny Prus Wschodnich (nr 5), Starostwo Krajowe Prus Wschodnich (nr 6), Sejm Prowincjonalny Prowincji Pruskiej (nr 7) i Komitet Stanowy Stanów Prus Wschodnich i Litwy (nr 8). Posiadają one jeden wspólny niezatwierdzony inwentarz z 1986, mają status nieopracowanych, a dane o rozmiarach różnią się, co opisano w części I. 6 Protokołu kontroli.

W archiwum występowały też różnice między stanem i opisem teczek lub obwolut jednostek archiwalnych a ich opisami umieszczonymi w spisach zdawczo-odbiorczych lub inwentarzach, czego przykłady podano w części 6 Protokołu kontroli. Na skontrolowanych jednostkach archiwalnych brakowało czasem elementów opisu takich jak np. nazwa zespołu, daty skrajne i liczba spaginowanych stron, a dawne sygnatury nie zawsze były skreślone.

Opracowanie zasobu archiwalnego prowadzone było systematycznie, zgodnie z obowiązującymi przepisami metodycznymi, a w przypadku ich braku – zgodnie z zasadami archiwistyki. Obywało się ono jedynie w Centrali – niewielka obsada kadrowa Oddziału w Nidzicy nie umożliwiała prowadzenia tych prac. Systematycznie sporządzane były plany opracowania, lecz nie zawsze były w pełni realizowane. Inwentarze zespołów, których opracowanie zostało w kontrolowanym okresie zatwierdzone, sporządzone były poprawnie, zawierały części wymagane przepisami metodycznymi. Sporadycznie we wstępach do inwentarzy zawarto elementy informacji nie wiążące się z materiałami zespołów, co wspomniane zostało w części II. 2 Protokołu kontroli. Nie zawsze opisy opracowanych zespołów w systemie informatycznym uzupełnione były o nazwy twórców zawartych w nich materiałów archiwalnych.

W archiwum sporządzano proste hasła indeksowe, głównie geograficzne i osobowe, do niektórych opracowywanych materiałów archiwalnych. Nie zostały one w pełni zweryfikowane i ujednolicone, a niektóre zawierały elementy zapisane w języku niemieckim.

W trakcie wykonywania priorytetu Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych - retrokonwersji pomocy archiwalnych, popełniane były drobne błędy, głównie literowe w brzmieniu opisów archiwalnych przenoszonych z pomocy archiwalnych tradycyjnych do systemów informatycznych, czego przykłady podano w części II. 4 Protokołu kontroli.

Zalecenia dotyczące sposobu usunięcia nieprawidłowości oraz ich terminy

1. Przywrócenie do ewidencji danych dotyczących jednostek archiwalnych, których brak stwierdzono w czasie skontrum poprzez dodanie zapisów w księdze nabytków. Forma zapisywanego nabytku – korekta ewidencji.
Termin wykonania zalecenia: 31.05.2018 r.
2. Zewidencjonowanie wszystkich przechowywanych materiałów archiwalnych.
Termin wykonania zalecenia: 31.12.2018 r.
3. Wykazanie w sprawozdaniu rocznym faktycznego rozmiaru zewidencjonowanych materiałów archiwalnych.
Termin wykonania zalecenia: 31.01.2019 r.
4. Skorygowanie zapisów w księdze ubytków dotyczących materiałów archiwalnych przeznaczonych do przekazania do innych archiwów państwowych, a przechowywanych nadal w archiwum oraz dodanie zapisów w księdze nabytków o ponownym wpisaniu tych materiałów do ewidencji. Forma zapisywanego nabytku – korekta ewidencji.
Termin wykonania zalecenia: 31.05.2018 r.
5. Przystąpienie, zgodnie z obowiązującymi zasadami, do scalenia zespołów rozbitych, które znajdują się w zasobie archiwum oraz archiwów państwowych w Warszawie, Elblągu, Toruniu, Suwałkach, Bydgoszczy, Koszalinie i Płocku.
Termin wykonania zalecenia: 31.12.2018 r.
6. Wykonanie korekt i uzupełnień danych ewidencyjnych w środkach ewidencyjnych oraz opisów jednostek archiwalnych, w których stwierdzono niezgodności i braki podane w częściach I.6., II.3. i II.5. Protokołu kontroli oraz analogicznych przypadkach dotyczących innych jednostek archiwalnych.
Termin wykonania zalecenia: 31.12.2018 r.
7. Wykonanie korekty pomyłek powstałych w trakcie retrokonwersji inwentarzy zespołów: nr 63 - Kolegium Wymiaru Sprawiedliwości w Węgorzewie i nr 64 – Kolegium Wymiaru Sprawiedliwości w Zalewie, wymienionych w części II. 4. Protokołu kontroli.
Termin wykonania zalecenia: 30.06.2018 r.

8. Weryfikacja i korekta danych o pozostałych zespołach archiwalnych, wprowadzonych do systemów informatycznych w trakcie retrokonwersji.

Termin wykonania zalecenia: 31.12.2018 r.

9. Zakończenie procesu opracowania materiałów archiwalnych wchodzących w skład zespołów: Akta Sejmu Księstwa Pruskiego (nr 2), Wydział Prowincjonalny Prus Wschodnich (nr 5), Starostwo Krajowe Prus Wschodnich (nr 6), Sejm Prowincjonalny Prowincji Pruskiej (nr 7) i Komitet Stanowy Stanów Prus Wschodnich i Litwy (nr 8), po uprzednim zakończeniu zadań związanych z retrokonwersją i uzupełnianiem ewidencji.

Termin wykonania zalecenia: 30.06.2019 r.

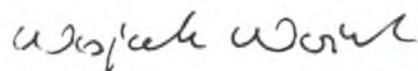
10. Poprawne opisanie teczek zespołów – zgodnie z instrukcją kancelaryjną wprowadzoną zarządzeniem Nr 18 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dn. 21.12.2012 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt i instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych w archiwach państwowych.

Termin wykonania zalecenia: 31.12.2018 r.

Proszę o bieżące informowanie o wykonywaniu powyższych zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie:

Stosownie do art. 21c. ust 4. ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach dyrektorowi Archiwum przysługuje prawo do zgłoszenia pisemnych umotywowanych zastrzeżeń do oceny i zaleceń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym oraz złożenia dodatkowych wyjaśnień i przedstawienia dodatkowej dokumentacji; zastrzeżenia zgłasza się pisemnie w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Wojciech Woźniak